

سوالات آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۸

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

■ **راهنمایی:** در این بخش، دو متن به طور مجزا آمده است. هریک از متن‌ها را به دقت بخوانید و پاسخ سؤال‌هایی را که در زیر آن آمده است، با توجه به آنچه می‌توان از متن استنتاج یا استنباط کرد، پیدا کنید و در پاسخنامه علامت بزنید.

متن (۱)

بیردزلی، از اولین و سرسخت‌ترین مدافعان ضدقصدگرایی، موضوع تفسیر را متن اثر ادبی می‌دانست و متن را به‌عنوان امری مستقل، از قصد مؤلف آن جدا می‌دانست. متن برای تعیین معنا، نیازی به قصد مؤلف ندارد و کنش متقابل میان کلمات و فرامتن است که معنا را متعین می‌سازد. او می‌پذیرفت که معنای موردنظر مؤلف و معنای متن می‌توانند در بسیاری از موارد یکی باشند؛ اما برخلاف قصدگرایان، استدلال می‌کرد که معنا همیشه توسط متن متعین می‌شود، نه قصد مؤلف.

بیردزلی تحت‌تأثیر «نظریه کنش بیانی» قرار داشت که در میانه قرن بیستم محبوبیت زیادی به‌دست آورده بود. نظریه‌پردازان علاقه‌مند به این نظریه، از جمله آستین، به این موضوع توجه کردند که بسیاری از کنش‌ها یا فعل‌ها با گفتن یا نوشتن انجام می‌شود. به‌طور مثال، کشیشی که در مراسم عروسی خطاب به یک زن و مرد می‌گوید: «من شما را زن و شوهر اعلام می‌کنم»، در حال انجام یک کنش است که از لحاظ قانونی و عرفی پیامدها و اثراتی دارد. تقاضا کردن، معذرت‌خواهی، قول دادن، تهدید کردن و بسیاری از اعمالی را که در زبان روزمره با گفتار انجام می‌شوند، می‌توان کنش بیانی نامید. البته الزام نیست که این کنش‌ها حتماً با گفتار انجام شوند. به‌طور مثال، شخصی می‌تواند با گذاشتن کف دو دست به یکدیگر عذرخواهی کند، و مخاطبش از حرکات او به قصد و منظورش پی ببرد.

نظریه کنش بیانی تحت‌تأثیر «جنبش زبان روزمره» در زبان‌شناسی و فلسفه شکل گرفت که انگاره اصلی آن، تحت‌تأثیر ویتگنشتاین، مساوی دانستن معنا و کاربرد اظهارات زبانی بود. طبق این نظر، برای فهمیدن معنای یک اظهار زبانی، باید به کاربرد آن در زبان توجه کنیم. به‌عبارت‌دیگر، معنای اظهارها را نمی‌توان تنها با مراجعه به لغت‌نامه‌ها و دستورزبان فهمید. توجه به مقاصد «گوینده» یا «اظهارکننده» در نظریه کنش بیانی اهمیت زیادی دارد و این موضوع، با تأکید بیردزلی بر قراردادهای زبانی و بیرونی دانستن مقاصد مؤلف، در تضاد است.

راه‌حل بیردزلی در مقابل این تضاد، این بود که آثار «تخیلی» را «بازنمایی»‌های کنش‌های بیانی بنامد و حوزه ادبیات را از زبان روزمره جدا سازد. به‌این‌ترتیب، نویسنده آثار خیالی در حال انجام کنش‌های بیانی نیست، بلکه در حال بازنمایی کنش‌های بیانی شخصیت‌های داستانی است. بنابراین، تفسیر ادبی صرفاً به قراردادهای ادبی مربوط است، نه به امور واقع. به‌این‌ترتیب، برای فهم اثر ادبی (خیالی)، نیازی به مقاصد مؤلف آن نداریم. بیردزلی از اصطلاح «کنش مضمون در بیان» استفاده می‌کند.

۱- مقصود اصلی متن، کدام است؟

۲) توصیف یک رویکرد

۱) کندوکاو یک تضاد

۴) ارائه فرضیه‌ای در یک حوزه مطالعاتی

۳) ایجاد تغییر در یک روش تحلیل

۲- کدام مورد را می‌توان درباره نظر قصدگرایی، از متن استنباط کرد؟

۱) معنای متن، تجلی معنای موردنظر مؤلف است.

۲) کلماتی که مؤلف به‌کار می‌برد، کنشی بیانی هستند.

۳) هدف اصلی خواننده یا منتقد، باید درک قصد نویسنده از تألیف باشد.

۴) سبک نگارش یک مؤلف، متغیری وابسته به قصد او از نگارش است.

کج ۳- طبق متن، کدام مورد در خصوص نظریه «کنش بیانی»، صحیح است؟

- ۱) دارای نوعی تضاد درونی است که در نظریه بیردزلی، انعکاس یافته است.
- ۲) نظریه اصلی تأثیرگذار بر مدافعان ضد قصدگرایی است.
- ۳) نقش زبان‌شناسی و فلسفه در نقد ادبی را برجسته می‌کند.
- ۴) بیشتر تأییدکننده نظریه مدافعان قصدگرایی است.

کج ۴- کدام مورد، با نظر بیردزلی هماهنگ نیست؟

- ۱) تفسیر ادبی، براساس قراردادهای زبانی و بیرونی دانستن مقاصد مؤلف امکان‌پذیر است.
- ۲) نویسنده اثر «تخیلی»، بسان آینه‌ای، کنش‌های بیانی شخصیت‌های داستانی را منعکس می‌سازد.
- ۳) تفاوتی اساسی میان کنش بیانی در حوزه زبان ادبی و زبان روزمره وجود ندارد.
- ۴) مفهوم «کنش مضمون در بیان»، تعارضی با نحوه تفسیر برخی متون خاص ندارد.

متن (۲)

باور هر فرد به اینکه او اخلاقی‌تر از دیگران است، هم شامل این می‌شود که او بیشتر از دیگران احتمال دارد که کارهای خوب انجام دهد و هم شامل اینکه او کمتر از دیگران احتمال دارد که کارهای بد انجام دهد. اما یافته‌ها نشان می‌دهند که خودپر تربینی اخلاقی در حوزه انجام ندادن رفتارهای غیراخلاقی، شدیدتر از حوزه انجام دادن رفتارهای اخلاقی است. برای مثال، در تحقیقی از آزمودنی‌ها خواستند که رفتارهای منصفانه و نامنصفانه‌ای را که خود انجام داده‌اند و در دیگران مشاهده کرده‌اند، بنویسند و مشاهده شد که رفتارهای منصفانه آزمودنی‌ها با رفتارهای منصفانه دیگران تفاوتی نداشت، اما رفتارهای نامنصفانه آزمودنی‌ها، «خفیف‌تر» از رفتارهای نامنصفانه دیگران بود. یک پژوهش دیگر نشان داده است که انگیزه مردم از انجام کارهای اخلاقی، بیشتر از آنکه میل به باخلاق بودن باشد، فرار از بی‌اخلاق بودن است.

[۱] به‌واقع، یافته‌ها حاکی از آن است که خودپر تربینی اخلاقی در حوزه انجام ندادن رفتارهای غیراخلاقی، شدیدتر از حوزه انجام دادن رفتارهای اخلاقی است. نخستین دلیل آن است که مردم هنگام ارزیابی دیگران در مقایسه با زمانی که خود را ارزیابی می‌کنند، کمتر تحت تأثیر احساسات قرار می‌گیرند. اطلاعاتی که خودپنداره مثبت فرد را تهدید می‌کند، مکانیزم‌های دفاعی را به راه می‌اندازند. فرد ممکن است به خود بقبولاند که اطلاعات تهدیدکننده معتبر نیستند، به دنبال شواهدی برای تأیید خودپنداره مثبت خود بگردد، یا حتی شواهد را بازتعریف کند تا به نتیجه دلخواه برسد. [۲] محرک‌های منفی بیشتر از محرک‌های مثبت، توجه را به خود جلب می‌کنند و شناخت را هدایت می‌کنند. تصور کمک نکردن به خیریه، خودپنداره اخلاقی فرد را تهدید نمی‌کند، ولی تصور دزدی از خیریه تهدید می‌کند. وقتی خودپنداره اخلاقی تهدید شد، استدلال انگیزه‌دار به راه می‌افتد، استدلالی که هدفش رسیدن به حقیقت نیست، بلکه هدفش فقط حفظ خودپر تربینی اخلاقی است. دومین دلیل آن است که چشم‌انداز روان‌شناختی مردم هنگامی که رفتار خودشان را ارزیابی می‌کنند، متفاوت با زمانی است که رفتار دیگران را ارزیابی می‌کنند. [۳] مردم هنگام ارزیابی رفتار دیگران، از دانشی که درباره جامعه دارند نیز استفاده می‌کنند: «هدف آن فرد دزدی بوده است، زیرا این روزها دزدی زیاد شده است.» این چشم‌انداز متفاوت، وقتی رفتار دیگران با قصد آنها همخوان نیست، باعث تفاوت در ارزیابی خود و دیگران می‌شود. چون بیشتر مردم تصور مثبتی از خود دارند، معمولاً رفتار خود را دارای قصد و نیت مثبت می‌دانند. مدیری که بخشی از کارکنان خود را اخراج می‌کند، باور دارد که این کار را با نیت اخلاقی پرداخت دستمزد بهتر به کارکنان باقیمانده انجام داده است، اما همین رفتار از دیدگاه کارکنان اخراج‌شده، بی‌تفاوتی و بی‌رحمی تعبیر می‌شود. نتیجه آن می‌شود که ما رفتارهای غیراخلاقی را معمولاً در دیگران می‌بینیم نه در خود. [۴] اما این امر، درباره رفتارهای اخلاقی وجود ندارد. یک رفتار اخلاقی، هم از چشم‌انداز درونی و هم از چشم‌انداز بیرونی، دارای نیت اخلاقی دیده می‌شود، اما یک رفتار غیراخلاقی، فقط از چشم‌انداز بیرونی، دارای نیت غیراخلاقی دیده می‌شود.

کج ۵- کدام مورد، به بهترین وجه، رابطه پاراگراف دوم متن را با پاراگراف اول، توصیف می‌کند؟

- ۱) با ذکر نمونه‌هایی از زندگی عادی مردم، نحوه ارزیابی مردم از رفتارهای منصفانه و غیرمنصفانه که در پاراگراف اول به آنها اشاره شده است را روشن می‌کند.
- ۲) با ذکر دلایلی خاص، جنبه‌ای از ادعای مطروحه در پاراگراف اول را به چالش می‌کشد.
- ۳) با ذکر یافته‌های جدید، لزوم ایجاد تغییر در نگرشی که طبق پاراگراف اول، مردم از خود دارند را خاطر نشان می‌سازد.
- ۴) با بیان ادله‌ای خاص، موضع‌گیری اصلی پاراگراف اول را تأیید می‌کند.

PART A: Grammar

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

31- When ..... for the finest, freshest ingredients, always purchase organic meats, vegetables, and condiments when possible.

- 1) to shop   2) it is shopped   3) are shopping   4) shopping

32- Knowing that we have left the world ..... it is the essence of self-worth and real happiness.

- 1) is a little better than you found in   2) a little better than we found
3) you found in a little better than   4) where you find a little better than

33- The longest hiccup on record was by an American farmer ..... persisted from 1922 to 1987.

- 1) whose hiccup   2) that his hiccup   3) with hiccup   4) who hiccupped

34- Everyone has his or her own mode, ... one wants to meditate in order to be dynamic and transformed in the Divine Force one needs to be diligent and sincere.

- 1) although   2) however when   3) but if   4) despite the fact

35- Research in the field of linguistics has shown that the higher up the social or management ladder a person is, ... to communicate in words and phrases.

- 1) better able he is   2) the better able he is   3) he is better able   4) he has better ability

36- Those kinds of dreams, ..., are the most potent source of motivation I know.

- 1) with purposeful energy to fill their minds
2) those with purposeful energy fill their minds
3) the dreams that fill their minds with purposeful energy
4) that are the dreams to fill their minds with purposeful energy

37- Suppose, for example, that an internal report of a large company becomes public, and it states that the average employee arrives late for work .....

- 1) 5.3 percents of times   2) with 5.3 percentage of time
3) 5.3 percent of the time   4) for 5.3 percentage of time

38- Children don't need to have a lot of money spent on them. What they do need is priceless: your time, patience, ...

- 1) to have comfort and to be loved   2) have comfort and love
3) comfort and to be loved   4) comfort and love

PART B: Vocabulary

Directions: Select the answer choice (1), (2), (3), or (4) that best completes the blank. Then, mark the correct choice on your answer sheet.

- 39- When I offered my witty friend a piece of bubble gum, he shook his head and said, "Bubble gum is something I ..... , not chew".
 1) eschew   2) spew   3) skew   4) withdrew
- 40- Although she had received an invitation, Patty was unable to attend the ..... of the new governor.
 1) appointment   2) inauguration   3) ritual   4) registration
- 41- Trying to generalize about postmodern literature is not only difficult but also foolish because this work ..... many different styles and elements.
 1) inspires   2) deserves   3) foretells   4) encompasses
- 42- There is no difficulty which we cannot resolve by courage and ..... .
 1) determination   2) appreciation   3) speculation   4) correlation
- 43- The soldiers were ordered not to eat the plant because it was ..... . But they were dying anyway from hunger.
 1) novel   2) sparse   3) noxious   4) adventurous
- 44- Throughout this work, Anthony became widely recognized as the face of the women's rights movement. She also began to receive ..... attention; male columnists from antisuffrage papers mocked her cruelly.
 1) autonomous   2) unwelcome   3) inconsistent   4) judicious
- 45- Crops need a favorable environment to give a good ..... .
 1) irrigation   2) outcome   3) yield   4) plowing
- 46- Since time ....., countless scholars have asked the question: What is beauty?
 1) immemorial   2) archaic   3) immortal   4) permanent
- 47- Although skeptics say financial problems will probably prevent our establishing a base on the Moon, supporters of the project remain enthusiastic, saying that human curiosity should ..... such pragmatic constraints.
 1) scrutinize   2) overcome   3) postpone   4) involve
- 48- When I stood before a large number of students I almost forgot what I wanted to say and began trembling all over; the presentation turned out to be nothing but a complete ..... unfortunately.
 1) restriction   2) fiasco   3) imitation   4) uncertainty

پاسخنامه آزمون گروه علوم انسانی دکتری ۹۸

استعداد تحصیلی

بخش اول: درک مطلب

پاسخ سؤالات متن (۱)

۱- گزینه «۲» متن به طور کلی در مورد رویکرد بیردزلی که یکی از مدافعان ضد قصدگرایی بود صحبت می‌کند.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

بررسی گزینه (۱): اگر چه در پاراگراف سوم در مورد یک تضاد صحبت شده است، اما این موضوع به هیچ وجه موضوع کلی متن نبوده است.

بررسی گزینه (۳): متن در مورد ایجاد تغییر در یک روش تحلیل صحبت نمی‌کند؛ موضوع اصلی مورد بحث رویکرد بیردزلی در مورد تفسیر متن است.

بررسی گزینه (۴): توجه کنید که متن تلاش نمی‌کند فرضیه‌ای را در مورد تفسیر متن بیان کند، بلکه تلاش می‌کند تا رویکرد بیردزلی را توصیف کند.

۲- گزینه «۱» با توجه به جمله آخر پاراگراف اول «بیردزلی برخلاف قصدگرایان، استدلال می‌کرد که معنا همیشه توسط متن تعیین می‌شود، نه قصد مؤلف» می‌توان نتیجه گرفت که قصدگرایان بر این باور هستند که معنا توسط قصد مؤلف تعیین می‌شود؛ یا به عبارتی دیگر معنای متن، تجلی معنای مورد نظر مؤلف است.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

بررسی گزینه (۲): پاراگراف دوم به طور کامل در رابطه با کنش بیانی صحبت می‌کند و در مورد اینکه کلماتی که مؤلف به کار می‌برد کنشی بیانی است صحبتی نکرده است.

بررسی گزینه (۳): در متن بیان می‌شود که قصدگرایان بر این باور هستند که معنا توسط قصد مؤلف تعیین می‌شود؛ متن به هیچ عنوان در مورد اینکه «هدف خواننده» باید از خواندن متن چه باشد صحبتی نکرده است.

بررسی گزینه (۴): این گزینه نیز رد می‌شود؛ چرا که متن در مورد «سیک نگارش نویسنده» صحبتی نکرده است.

۳- گزینه «۴» در پاراگراف دوم بیان می‌شود که بسیاری از کنش‌ها توسط گفتن یا نوشتن انجام می‌شود... البته الزام نیست که این کنش‌ها حتماً با گفتار انجام شوند. به طور مثال، شخصی می‌تواند با گذاشتن دو کف دست بر روی یکدیگر عذرخواهی کند و مخاطبش از حرکات او به قصد و منظورش پی ببرد. مدافعان قصدگرایی بیان می‌کنند که معنا توسط قصد مؤلف تعیین می‌شود. بنابراین می‌توان گفت که نظریه مدافعان قصدگرایی را تا حد مطلوبی تأیید می‌کند.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

بررسی گزینه (۱): نظریه کنش بیانی دارای تضاد درونی نیست! نظریه کنش بیانی تحت تأثیر جنبش زبان روزمره که بیان می‌کند باید به کاربرد معنا در زبان توجه داشت، با رویکرد بیردزلی در تضاد است.

بررسی گزینه (۲): در ابتدای پاراگراف دوم بیان می‌شود که بیردزلی تحت تأثیر نظریه کنش بیانی بود و به هیچ وجه این جمله کلی را بیان نمی‌کند که این نظریه بر مدافعان ضد قصدگرایی تأثیرگذار است.

بررسی گزینه (۳): این گزینه کاملاً بی‌ربط است، چرا که در مورد آن بحث نشده است.

۴- گزینه «۳» البته که میان کنش زبانی درحوزه زبان ادبی و زبان روزمره تفاوت وجود دارد! در پاراگراف دوم بیان می‌شود که بسیاری از کنش‌ها توسط گفتن یا نوشتن انجام می‌شود... البته الزام نیست که این کنش‌ها حتماً با گفتار انجام شوند. به طور مثال، شخصی می‌تواند با گذاشتن دو کف دست بر روی یکدیگر عذرخواهی کند و مخاطبش از حرکات او به قصد و منظورش پی‌ببرد. بیردزلی این موضوع را حمایت می‌کند، چرا که او مدافع ضد قصدگرایی است و بیان می‌کند که معنا همیشه توسط متن تعیین می‌شود، نه قصد مؤلف. در حالی که در پاراگراف سوم بیان می‌شود که کنش زبانی تحت تأثیر جنبش زبان روزمره، به کاربرد اظهارها در زبان توجه می‌کند که با تأکیدهای بیردزلی بر قراردادهای زبانی و بیرونی دانستن مقاصد مؤلف، در تضاد است.

پاسخ سؤالات متن (۲)

۵- گزینه «۴» نویسنده در پاراگراف اول بیان می‌کند که براساس تحقیقات انجام‌شده انسان‌های دارای خودب‌تریبینی اخلاقی بیش از آن که کار اخلاقی و منصفانه انجام دهند، از کارهای غیراخلاقی و نامنصفانه اجتناب می‌کنند و در پاراگراف دوم به بررسی دلایل این امر می‌پردازد. پس گزینه (۴) صحیح است.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

بررسی گزینه (۱): در پاراگراف دوم نمونه‌های متعددی آورده نشده و بیشتر به ذکر دلایل بسنده کرده است.

بررسی گزینه (۲): پاراگراف دوم در جهت موافقت با ادعای پاراگراف اول است نه مخالفت.

بررسی گزینه (۳): صحبتی از تغییر نگرش و لزوم آن مطرح نشده است.

۶- گزینه «۱» عبارت موجود در سؤال در واقع ذکر نمونه‌ای در جهت تأیید جمله‌ی ماقبلش است. «مردم هنگام ارزیابی دیگران از دانشی که درباره‌ی جامعه دارند استفاده می‌کنند.» پس گزینه (۱) صحیح است.

نادرستی سایر گزینه‌ها:

بررسی گزینه (۲): این جمله نقش توجیهی ندارد بلکه به‌دنبال نیت‌خوانی است؛ همچنین در رابطه با دیگران است نه خود.

بررسی گزینه (۳): از این جمله تضادی استنباط نمی‌شود.

۷- گزینه «۳» نویسنده در پاراگراف دوم به صراحت نوشته است که «تصور کمک نکردن به خیریه، خودپنداره‌ی اخلاقی فرد را تهدید نمی‌کند.» پس گزینه (۳) صحیح است.

۸- گزینه «۲» جمله‌ی مطرح‌شده در سؤال درباره‌ی مقایسه‌ی ارزیابی ما از رفتار خود و دیگران است که بهترین قسمت برای آن [۳] می‌باشد. همچنین در جمله‌ی بعدی در آن موقعیت کلمه‌ی «نیز» وجود دارد که نشان می‌دهد باید عامل دیگری ذکر شده باشد که همان جمله‌ی موجود در سؤال است.

بررسی گزینه (۱): به این دلیل نادرست است که در موقعیت [۴] بحث درباره‌ی علت تفاوت ارزیابی ما از رفتار خود و دیگران، تمام شده است.

بخش اول: دستور زبان

در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۱- گزینه «۴» هنگام خرید محصولات خوب و تازه، همیشه به دنبال خرید گوشت، سبزی و ادویه‌جات طبیعی باشید.

توضیح گرامری: اول جمله از when استفاده شده است، یعنی ما یک گزاره قیدی داریم. گزاره قیدی نوعی گزاره وابسته است که باید به یک گزاره مستقل بچسبد. ضمناً گزاره مستقل و گزاره وابسته باید فعل و فاعل خودشان را داشته باشند. درست می‌گوییم؟ پس بیایید هر گزاره را جداگانه بررسی کنیم. با گزاره مستقل شروع می‌کنیم. فعل این گزاره purchase و فاعل آن هم you است، اما چون جمله حالت امری دارد فاعل you حذف شده است. پس گزاره مستقل ما کامل است. حالا نوبت گزاره وابسته است. دوباره باید فاعل و فعل داشته باشیم. خب فعل ما shop است؛ اما گزینه‌های (۱) و (۳) فاعل ندارند؛ پس هر دو حذف می‌شوند. گزینه (۲) هم حذف می‌شود، چون فاعل اینجا باید you باشد نه it. بنابراین فقط گزینه (۴) صحیح است؛ اما چرا این گزینه صحیح است با اینکه فاعل ندارد؟ چون داریم:

When you shop for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

خب حالا چون فاعل هر دو گزاره ما یکی است؛ یعنی چون فاعل هر دو you است، فاعل مشترک را از گزاره وابسته حذف می‌کنیم و به فعل جمله ing می‌دهیم؛ یعنی به صورت زیر:

When shopping for the finest,....., always purchase organic meats, vegetables, ...

۳۲- گزینه «۲» اینکه بدانیم جهانی که الان در اختیار ماست بهتر از زمان کشف آن بوده است، اساس و جوهر خودارزشی و خوشبختی واقعی است.

توضیح گرامری: با توجه به مفهوم جمله گزینه (۲) بهترین جواب است.

۳۳- گزینه «۱» طولانی‌ترین سکسکه تاریخ به یک کشاورز آمریکایی برمی‌گردد که سکسکه وی از ۱۹۲۲ تا ۱۹۸۷ ادامه یافت.

توضیح گرامری: خب اگر به گزینه‌ها نگاه کنیم و معنی جمله را بدانیم، می‌بینیم با ضمائر موصولی و گزاره وصفی سروکار داریم. در این تست، مرجع جمله American farmer است و بعد جای خالی هم که فعل آمده؛ پس گزینه (۴) حذف شده چون فعل hiccupped اضافه است. گزینه (۳) هم حذف می‌شود چون باید persist را به صورت persisting به کار ببریم. فقط گزینه (۱) صحیح است که در اینجا whose ضمیر موصولی است که قبل و بعد از آن باید اسم بیاید.

۳۴- گزینه «۳» هر کس سبک مختص خودش را دارد اما اگر شخصی می‌خواهد پرتکاپو باشد و نیروی الهی داشته باشد، باید سخت‌کوش و صادق باشد.

توضیح گرامری: گزینه‌ها را ببینید. حروف ربط وابسته‌ساز داریم. در تست‌های این مدلی باید جمله را ترجمه کنیم، چون ترجمه در چنین مواردی بهترین تکنیک است. با توجه به معنی جمله but if بهترین گزینه است.

۳۵- گزینه «۲» تحقیق در زمینه زبان‌شناسی نشان داده است که هرچه شأن اجتماعی و مدیریتی یک فرد بالاتر باشد، بهتر می‌تواند واژه‌ها و عبارات را بیان کند.

توضیح گرامری: از الگوی زیر در این تست استفاده شده است:

the + صفت تفضیلی + ... , the + صفت تفضیلی + ... ⇒ ... the higher up ..... , the better able he is .....

۳۶- گزینه «۳» این نوع رویاها، یعنی رویاهایی که به ذهن آنها انرژی می‌دهند، مهم‌ترین منشأ انگیزشی هستند که من می‌شناسم.
توضیح گرامری: اول از همه اینکه **that** بعد از **kama** کاربرد ندارد؛ پس گزینه (۴) نادرست است. حالا باید گزاره مستقل این جمله را پیدا کنیم. همانطور که در متن درس هم گفتیم هر جمله باید یک گزاره مستقل و به عبارت ساده‌تر یک فعل داشته باشد، پس باید ببینیم گزاره مستقل ما فعل دارد یا نه. می‌بینید که فعل دارد و فعل آن هم **are** است. پس گزینه (۲) هم نادرست است چون **fill** نادرست است؛ اگر طراح می‌گفت **that fill**، آن وقت می‌توانستیم این گزینه را بررسی کنیم ولی اینجا چنین چیزی نگفته است. گزینه (۱) هم که بی‌معنی است. پس فقط گزینه (۳) جواب صحیح است.

۳۷- گزینه «۳» مثلاً فرض کنید که گزارشی از یک شرکت بزرگ علنی می‌شود و می‌گوید که کارمندان ۵/۳ درصد اوقات دیر سر کار می‌رسند.
توضیح گرامری: اول از همه اینکه بعد از عدد، **percent** استفاده می‌کنیم نه **percentage**. پس گزینه‌های (۲) و (۴) اشتباه هستند. ضمناً بعد از عدد حالا هر عددی که باشد، **percent** به کار می‌رود نه **percents**.

۳۸- گزینه «۴» نیازی نیست پول زیادی صرف بچه‌ها شود. چیزی که آنها به آن نیاز دارند قیمت چندانی ندارد و شامل وقت، صبوری، آرامش و عشق و محبت می‌باشد.

توضیح گرامری: یک توالی داریم؛ پس اولین کاری که باید انجام دهیم این است که اجزا و عناصر توالی جمله ما، موازی باشند. دو عنصر اول توالی، اسم هستند؛ پس باید بقیه اجزا و عناصر توالی هم اسم باشند:
 ..... your time, patience, comfort and love.

بخش دوم: واژگان

دستورالعمل: در سؤالات زیر، از بین گزینه‌های (۱)، (۲)، (۳) و (۴) پاسخی را انتخاب کنید که به بهترین نحو جای خالی را پر کند. آنگاه پاسخ‌تان را روی پاسخنامه علامت بزنید.

۳۹- گزینه «۱» زمانی که به دوست شوخ‌طبع خودم، آدامس بادکنکی دادم، سرش را تکان داد و گفت «من آدامس بادکنکی نمی‌خورم و از آن بیزارم».
 (۱) دوری کردن (۲) فوران کردن (۳) کج نگاه کردن، تحریف کردن (۴) پس زدن، عقب کشیدن

۴۰- گزینه «۲» گرچه پتی دعوتنامه دریافت کرد، نتوانست در مراسم انتخاب حکمران جدید شرکت کند.
 (۱) قرار ملاقات (۲) مراسم انتخاب، گشایش (۳) تشریفات مذهبی (۴) ثبت نام

۴۱- گزینه «۴» تلاش برای نتیجه‌گیری در مورد ادبیات پست‌مدرن، نه تنها دشوار بلکه احمقانه است چرا که این ادبیات شامل سبک‌ها و عناصر مختلف است.
 (۱) الهام بخشیدن (۲) سزاوار بودن (۳) پیشگویی کردن (۴) شامل شدن

۴۲- گزینه «۱» هیچ سختی‌ای وجود ندارد که با شجاعت و اراده قابل حل نباشد.
 (۱) اراده (۲) قدردانی (۳) گمانه‌زنی (۴) همبستگی

۴۳- گزینه «۳» به سربازها دستور داده شد که به هیچ‌وجه از آن گیاه تغذیه نکنند چون سمی بود. در عین حال اگر چنین کاری نمی‌کردند از گرسنگی می‌مردند.
 (۱) نوب، بدیع (۲) یدکی (۳) سمی، مضر (۴) ماجراجو

۴۴- گزینه «۲» در طول این کار، آنتونی به‌عنوان رأس جنبش حقوق زنان موردشناخت عامه قرار گرفت. اما مقاله‌نویسان مردی که ناجوانمردانه وی را مورد تمسخر قرار دادند، دیدگاه نسبتاً خوبی به او داشتند.
 (۱) خودمختار (۲) ناخوشایند (۳) ناسازگار (۴) سنجیده، عاقلانه

سوالات روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی

مجموعه دروس تخصصی (روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، آمار و روش تحقیق (کمی، کیفی و آمیخته)، آسیب‌شناسی روانی کودک)

- کج ۱- بیشترین شیوع به کدام اختلال مربوط می‌شود؟
 (۱) کم‌توان ذهنی (۲) اختلال یادگیری (۳) اختلال رفتاری (۴) آسیب‌های شنوایی
- کج ۲- کدام اختلال، جزء ناتوانی‌های با میزان بروز پایین است؟
 (۱) اختلال‌های یادگیری (۲) اختلال‌های ارتباطی (۳) کم‌توانی ذهنی (۴) سایر آسیب‌های سلامتی
- کج ۳- افرادی که دارای الگوی پایداری از تیک‌های صوتی و حرکتی باشند، مبتلا به کدام اختلال هستند؟
 (۱) نشانگان رت (۲) نشانگان تورت (۳) نشانگان ترنر (۴) نشانگان پرادر - ویلی
- کج ۴- افراد با نشانگان پرادر - ویلی، در کروموزوم شماره چند مشکل دارند؟
 (۱) ۵ (۲) ۱۵ (۳) ۱۸ (۴) ۲۳
- کج ۵- در کدام شیوه، معلم به تقویت تقریب‌های متوالی رفتار مطلوب می‌پردازد؟
 (۱) محو کردن (۲) شکل‌دهی (۳) زنجیره‌سازی (۴) خاموش‌سازی
- کج ۶- در کدام روش، از تحریک حسی و آرمیدگی برای درمان افراد با معلولیت شدیدتر استفاده می‌شود؟
 (۱) اسنوزلن (۲) سان‌رایز (۳) فلور تایم (۴) میلر
- کج ۷- قد کوتاه، گردن کوتاه و پرگوشت و قفسه سینه پهن، از ویژگی‌های کدام نشانگان است؟
 (۱) ویلیامز (۲) کلاین فلتز (۳) ترنر (۴) ایکس شکننده
- کج ۸- در کدام نوع از فلج مغزی، فرد دچار ناهماهنگی عضلانی، مشکلات ادراکی، تعادلی و تکلمی می‌شود؟
 (۱) ترمور (۲) اتوتئید (۳) آتاکسیک (۴) اسپاستیک
- کج ۹- کدام مورد، بهترین روش یادگیری افراد با ناتوانی یادگیری غیر کلامی است؟
 (۱) نوشتن (۲) لمس و حرکت (۳) گوش دادن (۴) اجرای پروژه
- کج ۱۰- مفیدترین روش ارتباطی برای افراد با آسیب شنوایی، کدام است؟
 (۱) شفاهی - شنیداری (۲) روش دستی (۳) گفتار نشانه‌دار (۴) ارتباط کلی
- کج ۱۱- کدام مورد، نقطه قوت افراد آسیب‌دیده بینایی است؟
 (۱) بالا بودن مهارت آن‌ها در حس لامسه (۲) نمره بالای آن‌ها در مقیاس‌های خلاقیت (۳) توانایی فزاینده توجه به دلیل تکیه آن‌ها بر حواس دیگر (۴) توانایی یادگیری بیشتر به دلیل اهمیت ندادن به نابینایی خود
- کج ۱۲- کدام آزمون برای سنجش توانایی شناختی افراد ناشنوا و عقب‌مانده ذهنی مناسب است؟
 (۱) بینه (۲) ریون (۳) لایتر (۴) وکسلر
- کج ۱۳- کدام مورد در خصوص نیمرخ حافظه فعال کودکان با اختلال خواندن، ضعیف است؟
 (۱) مخزن رویدادی (۲) حلقه آوایی (۳) صفحه دیداری (۴) حلقه واجی و صفحه دیداری - فضایی
- کج ۱۴- کدام مورد در ارتباط با علل زیستی و اختلالات رفتاری، درست نیست؟
 (۱) در اوتیسم بیشتر عوامل عصب‌شناختی نقش دارند.
 (۲) رویکردهای درمانی - زیستی در اغلب موارد مفید نیستند.
 (۳) هر اختلالی که علل زیستی دارد، ضرورتاً اختلال رفتاری تلقی نمی‌شود.
 (۴) عوامل زیست‌شناختی بیشتر در موارد اختلالات رفتاری خفیف نقش دارند.

- ۲۸- کدام چالش مهم در حوزه اختلال یادگیری ویژه حتی برنامه پاسخ به مداخله را با مشکلاتی مواجه می‌کند؟
 (۱) کودکان دوزبانه (۲) عدم مشارکت والدین (۳) مسائل مربوط به فقر (۴) مشکلات عصب - تحولی
- ۲۹- در آموزش افراد با آسیب‌های شنوایی، روی آورد شنیداری - کلامی بیشتر بر کدام عامل تأکید می‌کند؟
 (۱) استفاده از باقی‌مانده شنوایی (۲) استفاده از علائم (۳) سرنخ‌دهی (۴) روش‌های دستی
- ۳۰- مفهوم «بیش از اندازه شدن یک چیز خوب»، برای توصیف کدام روش آموزشی در حوزه افراد دارای نیازهای ویژه به کار می‌رود؟
 (۱) جاگماری‌های جایگزینی (۲) فراگیرسازی کامل (۳) پیوستار خدمات (۴) جداسازی
- ۳۱- ارزشمند بودن مداخله‌های انجام شده در آموزش ویژه، براساس کدام مداخله‌ها تعیین می‌شود؟
 (۱) کارکردی (۲) خانواده‌محور (۳) شواهدمحور (۴) مبتنی بر محیط‌های طبیعی
- ۳۲- روش شفاهی - شنیداری، از کدام مورد استفاده نمی‌کند؟
 (۱) گفتار (۲) شنیدن (۳) هجی انگشتی (۴) لب‌خوانی
- ۳۳- کدام مورد، عمده‌ترین نیاز دانش‌آموزان با آسیب‌های جسمی در مدرسه است؟
 (۱) آموزش ویژه (۲) خدمات توانبخشی جسمی (۳) دسترسی فیزیکی (۴) خدمات توانبخشی جسمی و دسترسی فیزیکی
- ۳۴- داشتن مشکل در تعادل، از ویژگی‌های کدام نوع فلج مغزی است؟
 (۱) آتاکسیک (۲) آتوتوئید (۳) اسپاستیک (۴) ترمور
- ۳۵- کدام نوع رویکرد یادگیری در آموزش دانش‌آموزان ناشنوا، مؤثرتر است؟
 (۱) پنهان (۲) اتفاقی (۳) اکتشافی (۴) مستقیم
- ۳۶- پاسخ به سؤال «آیا آن مهارت، دانش آموز را به سمت زندگی مستقلانه سوق می‌دهد؟» دال بر کدام ملاک در انتخاب مهارت در برنامه آموزشی دانش‌آموز کم‌توان ذهنی است؟
 (۱) ترجیحات (۲) اجتماع‌محوربودن (۳) کارکردپذیری (۴) امکان‌پذیری
- ۳۷- کدام مورد از خصوصیات عمده طرح جامع (Universal Design) برای افراد استثنایی است؟
 (۱) گزینه‌های متنوعی را برای بیان و کنترل فراهم می‌کند.
 (۲) در طرح جامع، دانش‌آموز با کتاب‌های خاص روبه‌رو می‌شود.
 (۳) طرح جامع می‌تواند مورد استفاده کل افراد کلاس قرار گیرد.
 (۴) در طرح جامع، مواد آموزشی به‌صورت غیرمستقیم در اختیار دانش‌آموز قرار می‌گیرد.
- ۳۸- کدام مورد بیانگر مفهوم «دگرگونی برنامه درسی در فرایند یکپارچه‌سازی» است؟
 (۱) تغییر روش ارائه محتوا (۲) تقویت برنامه برای بهبود ظرفیت آن
 (۳) تغییر روش تعامل و مشارکت دانش‌آموزان (۴) تحول برنامه به منظور شناسایی دانش کارکردی
- ۳۹- زمانی که رفتار یک شخص تحت کنترل تمیزی مناسب نباشد، کدام خطا اتفاق می‌افتد؟
 (۱) دست‌کاری (۲) قانون کلی (۳) تشخیص (۴) رهنمودی مبهم
- ۴۰- گام‌های اساسی برای طرح انتقال دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی به یک کلاس درس علوم تلفیقی، کدام است؟
 (۱) طراحی - انتخاب کلاس - ارائه تسهیلات و مشارکت در اجرا
 (۲) طراحی - هدف‌گزینی - ارزشیابی
 (۳) طراحی - تنظیم IEP - اجرا
 (۴) طراحی - اجرا - ارزیابی
- ۴۱- چند عدد سه رقمی، بدون تکرار ارقام وجود دارد؟
 (۱) ۶۴۸ (۲) ۷۲۰ (۳) ۹۰۰ (۴) ۱۰۰۰
- ۴۲- میانگین و انحراف استاندارد کیفیت زندگی در یک نمونه ۱۰۰ نفری از مردان ۳۵ و ۵ و در یک نمونه ۹۰ نفری از زنان ۴۳ و ۷ است. در صورتی که گروه مردان با کد صفر و گروه زنان با کد یک تعریف شود، معادله رگرسیون پیش‌بینی کیفیت زندگی براساس جنسیت، کدام است؟
 (۱) $\hat{y} = 35 + 8x$ (۲) $\hat{y} = 40 - 7x$ (۳) $\hat{y} = 35 + 7x$ (۴) $\hat{y} = 40 + 5x$

پاسخنامه روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی

مجموعه دروس تخصصی (روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، آمار و روش تحقیق (کمی، کیفی و آمیخته)، آسیب‌شناسی روانی کودک)

۱- گزینه «۲» شایع‌ترین اختلال در کودکان، نارسایی در یادگیری است. میزان برآورد شیوع اختلالات یادگیری از ۱ تا ۳۰ درصد در نوسان است که این نوسان به‌خاطر اختلاف در تعاریف است. شیوع این ناتوانی‌ها از سن ۶ تا ۱۱ سالگی به‌تدریج افزایش می‌یابد و اکثراً در محدوده سنی ۱۰ تا ۱۵ سالگی گسترش و در سنین ۱۶ تا ۲۱ سالگی کاهش می‌یابد. در DSM-5 میزان شیوع اختلالات یادگیری در کودکان مدرسه‌ای ۵ تا ۱۵ درصد برآورد شده است و طبق گزارش هالاها و هافمن این گروه بزرگ‌ترین طبقه فراگیران ویژه یعنی نیمی از دانش‌آموزان واجد شرایط آموزش ویژه را دربر می‌گیرد. همچنین شیوع این اختلال در جمعیت بزرگسال تقریباً ۴ درصد برآورد شده است.

۲- گزینه «۴» مطابق پژوهش هالاها و کافمن اختلالات کودکان استثنایی براساس شیوع به‌ترتیب عبارتند از: اختلالات گفتاری، عقب‌ماندگی ذهنی، اختلالات رفتاری، نارسایی یادگیری، نقص شنوایی، نقص بینایی، چند معلولیتی و معلولیت‌های جسمی و بیماری‌های مربوط به سلامتی می‌باشد. طبقه آخر با شیوع ۵/۰٪ کمترین میزان را در میان کودکان استثنایی به خود اختصاص داده است. این درحالی است که ۲۸/۰٪ درصد کودکانی که برای آموزش ویژه ثبت‌نام نموده‌اند، شامل این گروه می‌باشد.

۳- گزینه «۲» ملاک‌های تشخیصی اختلال تورت عبارت است از: تیک‌های حرکتی متعدد و یک یا چند تیک صوتی که در طول اختلال وجود داشته باشد. اولین علائم در ۲ تا ۱۰ سالگی و قبل از ۱۸ سالگی ظاهر می‌شود و قبل از بروز آن، اختلالات یادگیری و اختلال در توجه دیده می‌شود. حرکت و پرسش‌های غیرارادی و کلمات نامفهوم و مستهجن و تکرار کلمات و گفته‌های دیگران در این نوع تیک دیده می‌شود. تیک ژیل دولاتورت در پسران، ۴ برابر دختران مشاهده می‌شود و ممکن است یک اختلال نورواناتومی و بیوشیمی باشد و گاهی عامل وراثتی نیز بر آن مؤثر است.

نشانه‌های رت با علائمی همچون رشد کم سر، کم‌توانی در استفاده از دست‌ها، کم‌توانی کلامی در ادای کلمات، حالت خشکی پاها و لرزش بدن به‌هنگام عصبانیت مشخص می‌شود. مبتلایان سندروم ترنر تنها دارای یک کروموزوم جنسی X هستند و تنها در زنان دیده می‌شود. گردن کوتاه، پرده‌دار و پرگوشت، قد کوتاه، ناهنجاری انگشتان، انحراف ساعد، اختلال شنوایی، بیماری‌های قلبی و کلیوی، تخمدان ناقص، نداشتن خصایص ثانویه جنسی و عادت ماهیانه، نازایی، کم‌توانی ذهنی سطحی، وجود نقایص شناختی، کمبود وزن هنگام تولد، ورم پشت دست‌ها و پاها و چین‌های شل پوستی پشت گردن از علائم این اختلال است. افراد مبتلا به سندروم پرادر- ویلی، سست و بی‌حال هستند و مشکلات خوردن دارند. حدوداً در ابتدای یک سالگی اشتغال ذهنی به غذا پیدا می‌کنند. درواقع پرادر - ویلی یک علت ژنتیکی برای ابتلا به چاقی است. هر چند آسیب‌پذیری به چاقی، جدی‌ترین مشکل پزشکی آن‌ها است.

۴- گزینه «۲» افراد مبتلا به نشانگان پرادر - ویلی، فقدان ماده ژنتیکی از کروموزوم ۱۵ پدر خود را به ارث می‌برند. در این اختلال دو وضعیت مشخص وجود دارد. افراد مبتلا به سندروم پرادر - ویلی سست و بی‌حال هستند و مشکلات خوردن دارند. حدوداً در ابتدای یک سالگی اشتغال ذهنی به غذا پیدا می‌کنند. درواقع پرادر - ویلی یک علت ژنتیکی برای ابتلا به چاقی است. هرچند آسیب‌پذیری به چاقی، جدی‌ترین مشکل پزشکی آن‌ها است. همچنین این افراد در معرض ابتلا به انواع مشکلات پزشکی از جمله قد کوتاه به‌علت نقایص هورمون رشد، نقایص قلبی، اختلال‌های خواب مثل وقفه تنفسی در طول روز و انحنای در ستون فقرات هستند. درخت کم‌توانی ذهنی متغیر است، اما بیشتر در دامنه کم‌توانی خفیف قرار دارد.

۵- گزینه «۲» در روش شکل‌دهی رفتار، والد یکی از اجزای ساده رفتار فرزندش را برمی‌گزیند و به‌تدریج بر پیچیدگی آن می‌افزاید تا به‌رفتارهای مورد نظر برسد. به‌عنوان مثال والدی که می‌خواهد رسم کردن دایره را به فرزندش نشان دهد در ابتدا هرگونه شکلی را که فرزندش می‌کشد که تا حدودی به دایره شبیه است تقویت می‌کند و پاسخ‌های دیگر که هیچ شباهتی به دایره ندارد را تقویت نمی‌کند. در مرحله بعد والد تنها شکل‌هایی را تقویت می‌کند که یک خط منحنی مسدود هستند و از تقویت شکل‌های دیگری که او می‌کشد چشم می‌پوشد. سرانجام تنها شکل‌هایی را که شباهت خیلی زیاد به دایره کامل دارند تقویت می‌کند و هیچ‌گونه شکل غیر دایره‌ای را از او نمی‌پذیرد. در شکل دادن رفتار، والد با طی یک رشته تقریب متوالی، رفتار ساده‌ای را به یک رفتار پیچیده تغییر می‌دهد.

۶- گزینه «۱» روش اسنوزلن مبتنی بر تحریک حسی و آرامش‌آموزی است. در این روش با استفاده از مواد و وسایل و تجهیزات ویژه رنگی، نور، اشیاء متحرک، صداهای گوناگون، بوهای مختلف و اجسام دارای بافت‌های گوناگون (زبری، نرمی و ...) به افراد با نیازهای ویژه کمک می‌کنند تا به محرک‌های حسی پاسخ درست بدهند. درواقع این روش نارسایی‌های نظام حسی را اصلاح می‌کند و با برآوردن نیازهای حسی افراد با نیازهای ویژه، بر عملکرد آن‌ها تأثیر مثبت می‌گذارد.

۷- گزینه «۳» بیماران مبتلا به سندروم ترنر فقط یک کروموزوم جنسی دارند. (مونوزومی، $XO=45$) و تنها در زنان دیده می‌شود. شیوع این سندروم از هر ۲۵۰۰ تا ۳۰۰۰ زایمان، یک نفر تخمین زده می‌شود. علائم این اختلال عبارتند از: گردن کوتاه، پرده‌دار و پرگوشت، قد کوتاه، ناهنجاری انگشتان، انحراف ساعد، اختلال شنوایی، بیماری‌های قلبی و کلیوی، تخمدان ناقص، نداشتن خصایص ثانویه جنسی و عادت ماهیانه، نازایی، کم‌توانی ذهنی سطحی،

وجود نقایص شناختی، کمبود وزن هنگام تولد، ورم پشت دست‌ها و پاها و چین‌های شل پوستی پشت گردن. از نظر روانی افرادی ترسو، نگران، خستگی‌ناپذیر و غیرفعال هستند. اختلال در نوار مغزی این افراد شایع است. گاهی در حالت موزایسم، بارداری گزارش شده است. درمان با هورمون‌های جنسی باعث تحولات جنسی و شروع قاعدگی می‌شود، ولی نازایی را برطرف نمی‌کند.

۸- گزینه «۳» آتاکسیک مربوط به ناهماهنگی عضلانی است که مشکلات ادراکی، تعادلی و تکلمی در این نوع فلج مغزی مشاهده می‌شود.

۹- گزینه «۳» اختلال یادگیری غیرکلامی به عنوان دسته‌ای از ویژگی‌های عصب روانشناختی، تحصیلی، اجتماعی و عاطفی توصیف شده‌اند که در ابتدا نواقصی را در استدلال غیرکلامی منعکس می‌کند. این نواقص شامل ضعف در توانایی‌های دیداری - فضایی و تمییز دیداری می‌شوند، اما به آنها محدود نشده و مهارت‌های سازمان‌دهی رشدنیافته، مشکل در استنتاج و استدلال انتزاعی، مشکلات قابل توجه در مورد استدلال ریاضی و کفایت اجتماعی محدود را نیز در بر می‌گیرند. آموزش راهکارهای بازخورد کلامی و تکرار دستورالعمل‌ها به این کودکان در یادگیری کمک کننده است.

۱۰- گزینه «۴» کودکان برای برقراری ارتباط با استفاده از سایر اعضای بدن خود ناراحت نمی‌شوند و به راحتی با ایجاد اشاره مطالب خود را بیان می‌کنند. روش آموزش ارتباط کلی و مقایسه آن با روش‌های دیگر مانند لب‌خوانی، اشاره و هجی کردن نشان داده است که روش ارتباط کلی از مزیت خاصی برخوردار بوده است. گزارشات موریس ویس، گودین، آرنولد و ترمبلی و توأم کردن ارتباط کلی بازی کردن کودکان مختلط شنوا و ناشنوا نیز حاکی از آن است. کودکان ناشنوا احتیاج دارند با کودکان و بزرگسالان ناشنوا و شنوای هر دو گروه ارتباط داشته باشند. در مراکز آموزشی بهره‌گیری یک کودک ناشنوا ارتباط با کودکان و کارکنان شنواست که می‌تواند با زبان اشاره‌ای با آن ارتباط برقرار نماید و همچنین حضور یک یا چند شنوای بزرگسال که از اشارات استفاده می‌کنند قدرت ارتباطی کودک را بالا می‌برد. در این مراکز ابتدا سمعک کودک کنترل می‌شود. بعداً کودک با دوستان ناشنوا مشغول بازی می‌شود و سپس در یک جلسه درسی به مدت ۱۰ دقیقه به‌طور انفرادی با معلم خود آموزش ارتباطی برقرار می‌کند. به دنبال آن فعالیت‌های هنری مانند: چسب، کاغذ، مقوا، نقاشی، بازی با قطعات ساختمان‌سازی و غیره شروع می‌شود که کودک رقابت‌های لازم را با دیگر کودکان فرا می‌گیرد.

به این روش گاهی روش ترکیبی یا همزمان یا جمعی نیز گفته می‌شود. معلم در این روش با توجه به خصوصیات هر کودک و موقعیت‌های مختلف ترکیبی از روش‌های مختلف نظیر تربیت شنوایی، گفتارخوانی، زبان اشاره و هجی کردن با انگشتان را به کار می‌گیرد. روش ارتباط کلی با رشد منطقی تفکر انسان مطابقت دارد و برای افزایش توانایی ناشنوا مفیدتر است. کودکانی که ناشنوایی بالاتر از ۹۰ دسی بل دارند چون قادر به شنیدن نیستند استفاده از سمعک، گفتار درمانی و تربیت شنوایی در مورد آنها مفید نیست و باید از روش جامع استفاده شود.

۱۱- گزینه «۳» افراد دارای آسیب بینایی، در زمینه استفاده از حس بینایی مشکل دارند و برای جبران این کاستی، انرژی و توان خود را صرف استفاده از سایر حواس خود می‌کنند که این باعث رشد فزاینده توجه بر سایر حواس می‌شود. یعنی با آموزش مناسب می‌توان سطح پیشرفت این کودکان را به اندازه‌ای افزایش داد که با کودکان بینا برابر شوند. بخصوص اینکه این افراد به سایر حواس خود بیشتر متکی بوده و از دقت، توجه و کنجکاوی زیادی برخوردارند. پیشرفت تحصیلی کودکان نابینا به اندازه کودکان ناشنوا دچار آسیب نمی‌شود و انگیزه یادگیری را در کودکان نابینا بهتر می‌توان به وجود آورد.

۱۲- گزینه «۳» آزمون لایتر برای سنجش هوش ناشنوایان به کار می‌رود. آزمون بینه و وکسلر برای هوشبهر افراد بهنجار و آزمون ریون برای استعداد تحصیلی افراد بهنجار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱۳- گزینه «۲» پژوهش‌ها نشان داده‌اند که آموزش حافظه فعال می‌تواند به عنوان یک روش مداخله‌ای در بهبود عملکرد خواندن دانش‌آموزان با ناتوانی خواندن مورد استفاده قرار گیرد. مطالعات زیادی جهت ارزیابی رابطه میان سیستم‌های فرعی حافظه فعال و توانایی خواندن انجام گرفته است، افراد دارای ناتوانی خواندن اختلافات معنی‌داری در تکالیف حافظه فعال بخصوص تکالیفی که مستلزم فرایند مدار آوایی - گویشی است از خود نشان می‌دهند، در استفاده از رمزهای واج‌شناسی ناکارآمد بوده و ظرفیت حافظه فعال واج‌شناختی آنان محدود است. لذا حلقه آوایی این دسته از افراد ضعیف است.

۱۴- گزینه «۴» در زمینه علل اختلالات رفتاری می‌توان به عوامل زیست‌شناختی، روان‌شناختی، رفتاری و محیطی اشاره کرد. یکی از نظریه‌های مهم در زمینه سیر تکامل و ایجاد اختلالات رفتاری، اهمیت ارتباط میان عوامل ژنتیکی و سرشتی با تظاهرات اختلالات رفتاری است. بنابراین عوامل زیست‌شناختی در موارد اختلالات رفتاری شدید مانند بیش‌فعالی / نقص توجه نقش مهمی دارند.

۱۵- گزینه «۱» بخش‌هایی از لوب پیشانی، مدیر اجرایی عملکرد شناختی مغز می‌باشند. در بسیاری از اختلالات روانشناختی، لوب پیشانی و به طبع آن کارکردهای اجرایی مانند توجه انتخابی، برنامه‌ریزی، سازماندهی و انعطاف‌پذیری درگیر می‌باشد. اختلالاتی مثل سلوک و شخصیت ضداجتماعی، اختلالات طیف اسکیزوفرنی، اختلالات افسردگی، اختلالات یادگیری و نقص توجه و بیش‌فعالی از جمله این اختلالات هستند. سندروم ترنر یک ناهنجاری کروموزومی در زنان است که با آرایش کروموزوم‌های جنسی به‌جای XX، XO می‌باشد.

۲۵- گزینه «۲» افراد مبتلا به سندروم داون با یک نسخه اضافی کروموزوم ۲۱ متولد می‌شوند که ژن APP را حمل می‌کند. این ژن پروتئین خاصی به نام آمیلوئید را تولید می‌کند. مقدار زیادی از این پروتئین به تجمع پلاک‌های بتا آمیلوئید در مغز می‌انجامد. در حدود ۴۰ سالگی بیشتر افراد مبتلا این پلاک‌ها را دارند و خطر ابتلا به آلزایمر در آن‌ها افزایش می‌یابد.

۲۶- گزینه «۳» کنترل دقیق تکالیف، همیاری و مشارکت والدین و اطمینان از درک کامل تکلیف توسط دانش‌آموز، جزء راهبردهای تکمیل تکالیف می‌باشند. گزینه (۳)، در این موارد اضافی و غلط است.

۲۷- گزینه «۴» مراحل ارائه خدمات آموزش ویژه شامل چهار مرحله است که عبارتند از: معاینه، واجد شرایط بودن، طراحی آموزشی و ارزیابی پیشرفت تحصیلی.

۲۸- گزینه «۱» مهارت‌های رمزگشایی واژه‌ها در فرایند خواندن (بازشناسی واژه، تشخیص حروف و دسترسی به خزانه واژگان) تحت تأثیر زبان دوم قرار گرفته و شرایط خاصی را ایجاد می‌کند، از این رو دوزبانه بودن چالش مهمی در حوزه اختلال یادگیری است که برنامه پاسخ به مداخله را با مشکلاتی مواجه می‌کند.

۲۹- گزینه «۱» در روش شنیداری - کلامی، تأکید بر رشد توانایی گوش کردن و تربیت حس شنوایی است. به جز کودکان کاملاً ناشنوا، بقیه کودکان دارای نقص شنوایی، می‌توانند از این روش بهره ببرند. پیشرفت در زمینه اختراع وسایل کمک‌شنوایی فواید این روش را افزایش داده است. این روش‌ها اکثراً سه هدف عمده دارند:

- ۱) رشد آگاهی از صدا
- ۲) رشد توانایی مربوط به صداهای مختلف
- ۳) رشد توانایی تشخیص صداهای گفتاری

۳۰- گزینه «۲» واژه فراگیر در معنی عبارت است از پذیرفتن یا در نظر گرفتن کسی به عنوان عضو و یا در بر گرفتن. هدف آن است که مدرسه به عنوان محیطی مطلوب برای تمام کودکان باشد. آموزش فراگیر فقط به جای‌دهی کودکان با ناتوانی در محیط عادی اکتفا نکرده، بلکه بر بازسازی نظام مدارس برای پذیرش و برآورده کردن نیازهای همه دانش‌آموزان تمرکز دارد. بنابراین گزینه (۲) جواب مطلوب سؤال است.

۳۱- گزینه «۴» هدف اصلی از تمامی مداخلات برای آموزش کودکان استثنایی، رساندن کودک به مرحله‌ای است که بتواند آموزش فراگرفته را در محیط‌های طبیعی اجرا کند. از این رو مدل مبتنی بر محیط‌های طبیعی به عنوان یک روش مؤثر جهت ارزشمند بودن مداخلات در آموزش محاسبه می‌شود.

۳۲- گزینه «۳» در روش شفاهی - شنیداری که به آن لب‌خوانی نیز گفته می‌شود از باقیمانده شنوایی فرد، گفتارخوانی و تکلم، برای رشد مهارت‌های ارتباطی استفاده می‌شود و مناسب‌ترین روش برای برقراری ارتباط با جامعه شنوایان است. در گفتارخوانی به کودک آموزش می‌دهند تا با استفاده از اطلاعات بصری آنچه را که به آن‌ها گفته می‌شود درک کنند. در این زمینه دو روش وجود دارد:

- ۱) روش تحلیلی (درک قسمت‌های کوچک زبان و تشخیص آن‌ها در کلمات و جملات)
  - ۲) روش ترکیبی (توجه به معنا به جای صدای انفرادی)،
- هجی کردن با انگشت روش دیگری است که در آن حروف الفبا را با حرکات انگشتان یک دست به وسیله علائم مخصوص نشان می‌دهد.

۳۳- گزینه «۴» خدمات توانبخشی جسمی و دسترسی فیزیکی، عمده‌ترین نیازهای دانش‌آموزان با نیازهای جسمی در مدرسه است.

۳۴- گزینه «۱» آتاکسی یا بی‌تعادلی، معمولاً در اثر آسیب به مخچه ایجاد می‌شود. گیرنده‌های حس تعادل و ادراک عمیق، هماهنگی نادی را به وجود می‌آورد.

۳۵- گزینه «۴» آموزش مستقیم درک لغات، باعث می‌شود دانش‌آموزان با واژه‌های جدیدی آشنا شوند و ارتباط مناسبی بین لغاتی که دانش‌آموزان یاد گرفته‌اند ایجاد شود و خزانه لغات آنها تقویت شود. بدیهی است دانش‌آموزان ناشنوایی که لغات بیشتری یاد دارند و استفاده می‌کنند بهتر می‌توانند با محیط اطراف خود ارتباط برقرار کنند و درک صحیح‌تری از معنی و مفهوم جمله‌های گفتاری و نوشتاری دارند. روش آموزش مستقیم مؤثرترین روش بر درک مفهومی لغت در دانش‌آموزان ناشنوا و با ماندگاری بالا است.

۳۶- گزینه «۳» کارکردپذیری مهارت، به این مسئله اشاره دارد که آیا یادگیری مهارت، کارکرد کودک با نیازهای ویژه را تغییر خواهد داد. مثلاً اگر مهارتی باعث بهبود تعاملات اجتماعی فرد شود، در زمینه اجتماع‌پذیری کارکرد دارد.

۳۷- گزینه «۱» برنامه درسی عادی، بر مفاد مشخصی متمرکز بوده، برای گروه‌های همگون دانش‌آموزان طراحی شده و به دنبال تأمین نیازهای متفاوت دانش‌آموزان نیست. در طرح جامع آموزش کودکان با نیازهای ویژه، دانش‌آموزان با توانایی‌های متفاوتی در یک کلاس آموزش می‌بینند. طرح جامع تسهیل‌یافته و برنامه درسی، انعطاف‌پذیر و پاسخگو است و گزینه‌های متنوعی برای اطلاعات بیان شده و نحوه پاسخگویی دانش‌آموزان به مهارت‌ها و توانایی‌هایشان می‌دهد.

۳۸- گزینه «۴» یکپارچه‌سازی برنامه درسی به معنای درهم آمیختن، در هم تنیدن و وحدت بخشیدن است و منظور از آن ارتباط دادن و در هم آمیختن محتوای برنامه‌های درسی به منظور تحقق هدف انسجام تجربیات یادگیری دانش‌آموزان است. هدف نهایی برنامه درسی یکپارچه‌سازی، شناسایی دانش کارکردی در دانش‌آموزان است. یافته‌های مختلف حاکی از این است که دستیابی دانش‌آموزان با نیاز ویژه به اشتغال و زندگی مستقل و ... مستلزم برخورداری آنان از برنامه درسی کارکردی است. لذا می‌توان گفت دگرگونی برنامه درسی در این فرایند، بیانگر مفهوم تحول برنامه به منظور شناسایی دانش کارکردی است.

۳۹- گزینه «۳» در تمییز محرک، موجود زنده به کمک تقویت تفکیکی، توانایی تمییز و تشخیص محرک‌های مربوط را از نامربوط پیدا می‌نماید. محرکی را که در موقعیت تقویت رفتار حضور داشته است، محرک تمییزی می‌نامند. محرک‌های تمییزی به دو صورت عمل می‌کنند: محرک‌هایی که وقوع تقویت را خبر می‌دهند و آنهایی که وقوع تنبیه را آگاهی می‌دهند. وقتی پاسخ دادن در مقابل یک محرک تمییزی به خوبی آموخته شود، ممکن است پاسخ در حضور محرک با چنان سرعتی داده شود که به نظر برسد محرک تمییزی نقض فراخوان را ایفا می‌کند، اما این دو محرک از نظر کنترل رفتار متفاوت عمل می‌کنند.

۴۰- گزینه «۱» گام‌های اساسی برای قرار دادن دانش‌آموزان مبتلا به ناتوانی ذهنی در کلاس‌های تلفیقی عبارتند از طراحی، انتخاب کلاس، ارائه تسهیلات و مشارکت در اجرا.

۴۱- گزینه «۱» نوشتن یک عدد سه‌رقمی شامل سه عمل، انتخاب صدگان، دهگان و یکان است. از بین اعداد صفر تا ۹، ۹ عدد امکان قرار گرفتن در جایگاه صدگان را دارند؛ زیرا عدد صفر نمی‌تواند در جایگاه صدگان قرار گیرد. از بین اعداد صفر تا ۹ همه ده عدد می‌توانند در جایگاه دهگان قرار گیرند؛ ولی چون تکرار مجاز نیست عددی که در جایگاه صدگان است نمی‌تواند در جایگاه دهگان نیز ظاهر شود؛ لذا در اینجا نیز ۹ عدد امکان حضور می‌یابند. در نهایت با در نظر گرفتن عدم تکرار، ۸ عدد امکان قرار گرفتن در جایگاه یکان را دارند. حاصل ضرب این ۳ عدد برابر است با ۶۴۸.

$$\boxed{9} \times \boxed{9} \times \boxed{8} = 648$$

۴۲- گزینه «۱» کدگذاری تصنعی، ساده‌ترین روش کدگذاری متغیرهاست. براساس این روش تعدادی بردار تنظیم می‌شود که در هر بردار مشخص به عضویت در گروه، (۱)، و به عدم عضویت در آن گروه، (۰)، نسبت داده می‌شود. در معادله‌ای که برای رگرسیون Y بر بردارهای تصنعی به دست می‌آید، عرض از مبدأ (a)، معادل میانگین گروهی است که اعضای آن تماماً صفر گرفته‌اند. در این مسئله a معادل میانگین گروه مردان (۳۵) است. هر ضریب رگرسیون (b) نیز معادل تفاضل میانگین گروهی که اعضای آن در بردار معین ۱ گرفته‌اند بر میانگین گروهی است که اعضای آن تماماً صفر گرفته‌اند. در اینجا b، برابر است با ۴۳ منهای ۳۵ که برابر می‌شود با ۸. بنابراین معادله رگرسیون به این صورت است:

$$\hat{y} = 35 + 8x$$

۴۳- گزینه «۳» برای محاسبه میانگین مجذورات درون‌گروهی، ابتدا باید مجموع مجذورات درون‌گروهی را حساب کرد. در صورت سؤال انحراف استاندارد هر گروه داده شده است. بنابراین ابتدا واریانس هر گروه را با مجذور کردن انحراف استانداردها محاسبه و با قرار دادن واریانس‌ها در فرمول واریانس نمونه، مجموع مجذور انحراف نمرات از میانگین را محاسبه می‌کنیم.

$$s^2 = \frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}, \sum (x_1 - \bar{x})^2 = 6^2 \times 19 = 684, \sum (x_2 - \bar{x})^2 = 8^2 \times 19 = 1216$$

$$SS_w = \sum (x_1 - \bar{x})^2 + \sum (x_2 - \bar{x})^2 = 684 + 1216 = 1900$$

$$MS_w = \frac{SS_w}{df_w} = \frac{1900}{40-2} = \frac{1900}{38} = 50$$